

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti 2— Din, do 100 vrt 250 Din, večji inserati peti vrt 4— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Angleži zahtevajo popolno konfrolo nad Jugoslavijo Izredno težki pogoji za novo zunanje posojilo

KDK zahteva garancije, da se bo posojilo plodonosno vporabilo.
— Kaj vse naj se s posojilom napravi in kakšne pogoje nam
stavijo Angleži.

Beograd, 4. aprila. Včeraj popoldne od 3. do 6. se je vršil sestanek med finančnim ministrom dr. Bogdanom Markovićem in predsednikom KDK g. Svetozarjem Pribečevićem. Sestanek je vzbudil v vseh političnih krogih veliko pozornost, zlasti se, ker se zadržuje, da se je vršil na izrečno željo krone. Če tudi sta tako finančni minister kakor g. Pribečević po sestanku odklonila vsako izjavo, se splošno domneva, da se je sestanek tical vprašanja inozemskega posojila, glede katerega zastopa KDK stališče, da ne more pristati na takšno obremenitev države, dokler nima garancije, da bo posojilo res služilo povzdihi gospodarstva in zboljšanju splošnih razmer v državi.

Kljub dosedanjim rezerviranostim ponučenih krogov pa je mogel vaš dopisnik zvedeti, da se bodo tekom prihodnjega meseca odigrali važni dogodki, ki bodo temeljito spremenili gospodarski položaj naše države na mednarodnem tržišču. Glasom teh informacij ne gre samo za posojilo v znesku 50 milijonov funtov sterlingov, ki bi jih imela dobiti naša država od angleške finančne skupine, marveč tudi za temeljito preorijentacijo celokupne naše gospodarske in finančne politike.

V zvezi s tem načrtom, ki so ga izdelali angleški kreditorji, se pričakuje v Londonu skorajšnji prihod našega finančnega ministra dr. Bogdana Markovića in nekaterih naših gospodarskih strokovnjakov in politikov, dočim so nekateri že tam. Ko bodo končane vse priprave in pogajanja zaključena, poseti naš kralj angleški dvor.

Reorganizacija gospodarsko-finančne politike temelji predvsem na stabilizaciji dinarja. O tem so se vršila pogajanja že mnogo prej, predno je prišlo na vrsto vprašanje velikega investicijskega posojila. Že v času, ko je bil finančni minister še dr. Stojadinović, so si naši uradni krogi prizadevali, da pridejo v stik z velikimi angleškimi finančniki in svrhu rekonstrukcije našega državnega in narodnega gospodarstva. Kot prvi pogoj za pogajanja pa so zahtevali Angleži regulacijo naših vojnih dolgov v Angliji. Iz tehničnih razlogov pa tega vprašanja ni bilo mogoče rešiti, dokler niso bili urejeni naši dolгови v Ameriki.

Kakor znano, je moral radi tega dr. Stojadinović svoječasno potovati v Ameriko skupno z našim londonskim poslanikom g. Gjurićem, ki fungira v tej zadevi kot naš ekspert. Šele po ureditvi naših dolgov v Ameriki je prišlo do sporazuma glede naših dolgov v Angliji. Takoj nato so Angleži pokrenili vprašanje ureditve privatnih dolgov, ki datirajo še iz prejšnjega doba in pri katerih so angažirani izključno srbijski trgovci. Za te dolgove je bil dosežen moratorij, nereseno pa je ostalo vprašanje kurza med dinarjem in funtom, ker so dolžniki, ki jih je podpirala pri tem tudi vlada, zastopali mnenje, da mora služiti za bazo predvojni zlati dinar. Angleški kreditorji nato niso pristali in tako je nastal spor, ki se razvija že dolgo in ki je povzročil neprecenljivo škodo kreditu naše države v Angliji. Radi tega so bila tudi pogajanja za posojilo zelo težavna in šele sedaj je upati, da pride do končnega sporazuma.

V glavnem gre načrt za tem, da se plasira pri nas čim več angleškega kapitala. V to svrhu pa je predvsem potrebna stabilizacija naše valute. Angleži so pristali na to, da se izvede stabilizacija s pomočjo posojila, ki nam ga nudijo.

**TODA PO NJIHOVEM PROGRAMU
IN POD NJIHOVO KONTROLO.**
Potemtakem posojilo ne bo služilo toliko investicijam, kakor stabilizaciji valute. Država bo morala s tem posojilom plačati svoj dolg pri Narodni banki, da ji tako omogoči trdnjšo fundacijo obkroga papirnate novčanice in ji proži možnost, da plasira na domačem denarnem trgu dovoljne količine tujih deviz. Pri Narodni banki se bo v to

svrhu ustanovil večji devizni fond, ki bo služil za nivelacijo dinarja tudi v slučaju, da domače gospodarstvo ne bi imelo dovolj deviz za ohranitev ravnesja. Vrednost dinarja bi na ta način porastla, stabilizacija pa bi ostala pri sedanjem tečaju. Zadolževanje države pri Narodni banki bi se omejilo do skrajnosti in če bi se v praksi izkazalo za potrebno, se bo spremenil tudi pravni odnos med Narodno banko in državo. Dinar bi redno notiral tudi na londonski borzi, kar doslej ni.

Šele po stabilizaciji dinarja, ki bi se izvršila s prvo tranžo posojila in po regulaciji vseh zasebnih dolgov in rešitvi sporov med našimi dolžniki in angleškimi tverdkami bi se pričel izvajati drugi del tega programa. Drugi del programa predvideva predvsem investicije.

V ta namen bi dobila država drugo tranžo posojila, a v programu določena investicijska dela bi izvršili angleški strokovnjaki. Razen tega bi država odstopila angleškim firmam zgradbo raznih predvidenih železniških prog, povečanje in moderniziranje državnih rudnikov itd., za kar je določen del tega posojila. Sem spada tudi izsuševanje močvirij, regulacija Drave. Save in Dunava ter obnova nasipov. Angleški kapitalisti in podjetniki, ki bodo vodili ta dela, dobe v to svrhu posebne ugodnosti in se bodo v ta namen sklenile specialne konvencije, ki bodo tvorile izpopolnitev trgovinske pogodbe. Gotove angleške banke bi otvorile v naši državi svoje podružnice, pripravljale pa se tudi ustanovitve velike angleško-jugoslovenske banke z angleškim kapitalom in angleško upravo, ki bi izvrševala vse transakcije, ki so v zvezi z izplačilom in plasiranjem tega posojila. Obenem bi vršila banka kontrolo nad uporabo posojila.

Predvideva se tudi prireditve velike gospodarske razstave v Londonu, ki naj predloži angleški javnosti bogastvo naše zemlje in zainteresira angleški kapital, ki je sedaj brez placementa, da posveti večjo pažnjo naši državi.

Kar se tiče pogojev tega posojila, še ni mogoče izvedeti podrobnosti. Zadržuje pa se, da niso pretežki, če se vzame v poštev solidnost in velik vpliv finančnih skupin, ki nam posojilo nudijo. Kolikor pa se je moglo dognati, je eden glavnih pogojev ta, da naša država ne sme več in nikjer drugod zadolževati. V tem pogledu je določen precej dolg rok — zadržuje se, da 99 let — a tudi po tem roku naj bi se zadolževala le pri onih finančnih skupinah, ki dajo sedanje posojilo.

**Za garancijo posojila mora država
zastaviti vse dohodke monopolne
uprave, državnih železnih, državnih
gospodarskih in vse neposredne davke, zlasti
davek na poslovni promet. Poleg tega
mora država pristati na to, da kredit-
torji vrše absolutno kontrolo nad vse-
mi investicijami, nad uporabo posojila
in nad poslovanjem Narodne banke.**

SKLICANJE NARODNE SKUPŠČINE

Beograd, 4. aprila. Danes popoldne je predsednik Narodne skupščine dr. Ninko Perić posetil ministrskega predsednika g. Vukičevića in zastopnika zunanje ministarstva dr. Šumenkovića, s katerima je razpravljal o sklicanju Narodne skupščine. Kakor se zadržuje, bo skupščina sklicana 20. aprila.

STEPAN RADIĆ V ZAGREBU

Zagreb, 4. aprila. Snoči se je vrnil g. Stepan Radić iz Prage, kjer se je mudil 8 dni kot član naše parlamentarne delegacije. Danes je g. Radić predsedoval seji oblastnega odbora. Preko velikonočnih praznikov ostane v Zagrebu.

Vesti o protikorupcijskem zakonu

**Zatišje v Narodni skupščini. — Radikalni nezadovoljniji bodo
podpirali KDK. — Kako hoče g. Vukičević zastrašiti radikalne
nezadovoljnije.**

Beograd, 4. aprila. V Narodni skupščini je zavladalo popolno zatišje. Po odgoditvi sej Narodne skupščine so prenehali s delom tudi posamezni odbori. Zatišje bo trajalo čez velikonočne praznike do ponovnega sestanka skupščine. Politične kroge zanima v glavnem akcija, ki jo vodi radikalni glavni odbor v zvezi s centuramaši in pašicevci proti Vukičevićevi vladi. Iz njihovih vrst se zadržuje, da bo glavni odbor svojo akcijo nadaljeval preko svojih poslancev tudi v Narodni skupščini na ta način, da bo podpiral Kmečko-demokratsko koalicio in s tem podprl njen nastop proti vladi. Vukičevićem načrtom, da spravi potom rekonstrukcije v vlado neke ugledne Hrvate izven parlamenta in tako ustanovi nekako hrvatsko skupino kot protivitež KDK, v vrstah koalicije ne pripisujejo nikake važnosti. Tudi njegove grožnje z razpisom novih volitev niso rodile uspeha, ki si ga je želel g. Vukičević ter so ostale brez vsakega odmeva. Sicer pa prevla-

djuje mnenje, da bi Vukičević ne dobil več volilnega mandata.

Beograd, 4. aprila. V političnih krogih živahno komentirajo verzije, ki jih je lansirala vlada snoči o pripravah za nekak protikorupcijski zakon. Zadržuje se, da sta se gg. Vukičević in Davidović sporazumela, da predloži vlada na prvi seji Narodne skupščine načrt zakona, glasom katerega naj bi posebna parlamentarna anketa preiskala, na kakšen način so si vsi dose-danji ministri pridobili svoje premožnje. Sodi se, da hoče vlada s takšnim verzijami preplašiti pašicevce in centuramaše, ki imajo marsikaj na vesti, da bi s tem strli njihov odpor proti vladi. Ko se je g. Vukičević danes popoldne vračal iz avdijske na dvorcu, so ga novinarji vprašali, koliko je resnice na teh vesteh. G. Vukičević sprva ni hotel dati nikakega odgovora, pozneje pa je izjavil, da o tem ničesar ne ve, da pa je slišal pripovedovati, da baže nekateri poslanci pripravljajo tak predlog.

Protest naše vlade v Tirani

Naš poslanik v Tirani je včeraj protestiral v Tirani radi neutemeljene zapore meje v ohridskem okrožju. — Zanimiv komentar nemškega lista.

Beograd, 4. aprila. Kakor smo že poročali, je albanska vlada pred dnevi odredila, da se zapre meja namram naši državi v ohridskem okrožju z motivacijo, da je tam izbruhnila epidemija tifusa. Včeraj je izdalo ministrstvo za narodno zdravje uradni komunik, v katerem to trditve kategorično zavrača in naglašja, da zadnja štiri leta v Južni Srbiji sploh ni bilo nikake epidemije, da pa bi Albanija tudi v tem primeru ne smela zapreti meje, ker to nasprotuje mednarodni sanitetni konvenciji.

V političnih in diplomatskih krogih je izzval ta korak Albanije veliko presenečenje, da pa bi Albanija tudi v tem primeru ne smela zapreti meje, ker to nasprotuje mednarodni sanitetni konvenciji.

V političnih in diplomatskih krogih je izzval ta korak Albanije veliko presenečenje, da pa bi Albanija tudi v tem primeru ne smela zapreti meje, ker to nasprotuje mednarodni sanitetni konvenciji.

Naša vlada je takoj, ko je preielala oficijelno obvestilo o zatvoritvi meje, naročila našemu poslaniku v Tirani, da vložil pri albanski vladi odločen protest in da kar naj-energičnejše demantira trditve o epidemiji v Južni Srbiji.

V zvezi s temi dogodki je bil pozvan v Beograd tudi naš poslanik v Sofiji, g. Ljuba Nešić. Na podlagi njegovega referata o razpoloženju, ki vlada v Bolgariji glede akcije bolgarskih komitiskih tolpa, bo vlada odredila nadaljne korake za obrambo proti tem napadom. Obenem bo razpravljala o tem, ali ne bi kazalo povzeti primerne diplomatske korake v Sofiji in Tirani. V zunanjem ministrstvu se vrše neprestano konferenca in zbiraio podatki o vseh teh mahinacijah, s katerimi bi rada Italija razvnela strasti na Balkanu, da bi mogla v kalnem ribariti.

Berlin, 4. aprila. Današnji «Vorwärts» objavlja dopis iz Sofije, ki govori o pripravah makedonskih skupin za nove napade na Jugoslavijo, in pravi med drugim:

Na balkanskem obzorju se pojavlja nova nevarnost, ki resno ogroža mir v tem delu Evrope in ki lahko rodi katastrofalne posledice za oboje države med Jugoslavijo in Bolgarijo. To nevarnost predstavljajo priprave za novo veliko akcijo komitov. Makedonski odbor dela s pomočjo Italije na to, da kar najbolj razširi bolgarsko propagando po vsej Makedoniji in zanesse nezadovoljstvo med prebivalstvom tega dela proti Beogradu. Notranja makedonska organizacija je bila vedno in je še danes tajna konspiracijska družba in sam Stambulijski, ki se je hotel upreti tej organizaciji, da omogoči zblizanje med Bolgarijo in Jugoslavijo, se je moral končno prepričati, da so vsa njegova prizadevanja zaman. Za odpor je plačal z glavo. Dobro je znano, da so ga ubili člani te organizacije, ki so tudi pomagali Cankovu na krmlu.

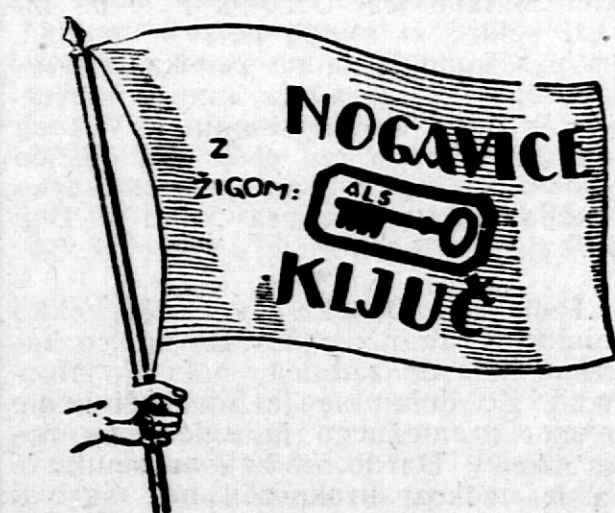
Po najnovejših vesteh je ta organizacija opustila svojo dosedanje taktiko in se oprijela sistema posameznih atentatov. Jugoslavija sodi popolnoma pravilno, ko predvideva, da je center makedonskih zarotnikov v Bolgariji. S popolno upravičenostjo je Jugoslavija zaprla svojo mejo namram Bolgariji in bo ostala meja zaprta vse dotlej, dokler bolgarska vlada ne bo zadostila zahtevi Beograda, da razpusti makedonski odbor in preneči njegovo nadaljno pogubno delovanje. Baš v tej zahtevi pa leži največja ovira zblizanja med Jugoslavijo in Bolgarijo, ker si neubena bolgarska vlada ne upa izpolniti te zahteve, boječ se, da se ponovi nesrečni 9. junij 1923.

Opaziti pa je, da široki sloji v Bolgariji ne odobravajo dela makedonskega odbora in da koncem koncev vendar le prevladuje ideja slovanske solidarnosti in da si priprosto ljudstvo iskreno želi zblizanja med obema slovanskima državama na jugu.

★

UMK ALBANSKE VLADE?

Beograd, 4. aprila. Danes popoldne se je razširila v političnih krogih doslej še nepotrjena vest, da je albanska vlada z ozirrom na protest našega poslanika v Tirani preključila zaporo meje v Ohridskem okrožju. Zunanje ministrstvo do 12. o tem še ni prejelo uradnega poročila.



**najboljše, najtrajnejše zato
najcenejše!**

Trocki ubit?

Paris, 4. aprila. «New Herald» poroča, da je postal Trockij žrtev atentata. Pred štiri dni ga je baje od zadaj v hrbet ustrelil neki armenski komunist z vzklikom: «V sovjetski uniji ni prostora za izdajalca!» Sovjetska vlada Trockega smrt skrbno prikriva tako, da o tem doslej še niso dospelje v Evropo nobene vesti. Evropske agencije, ki so si prizadevale, da ugotove resničnost tega poročila, od sovjetske vlade sploh niso dobile nikakega odgovora. Iz Moskve vesti o smrti Trockega niti ne potrjujejo, niti ne demantirajo.

VSTAJENJE

po romanu
L. N. Tolstega



Dolores del Rio

Pride!

ELITNI KINO MATICA

NASTOPNA AVDIJENCA POŠTNEGA MINISTRA

Beograd, 4. aprila. Danes popoldne je bil novoimenovani poštni minister dr. Bogoljub Kujundžić sprejet v nastopni avdijski

POVRATEK ITALIJAN- SKEGA POSLANIKA

Beograd, 4. aprila. Danes popoldne se je vrnil iz Rima italijanski poslanik general Bodrero, ki je pred dnevi odpotoval v Rim v zvezi s skorajšnjim pričetkom pogajanj za podaljšanje prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Italijo. Takoj po svojem prihodu je v spremstvu poslanskega svetnika Petruccia posetil zastopnika zunanje ministarstva dr. Šumenkovića in imel z njim dolgotrajno konferenco.

Normalni odnošaji med ČSR in Rusijo

Praga, 4. aprila. Pooblaščen zastopnik sovjetske unije v Pragi Antonov Osejenko je izjavil v razgovoru s praškimi dopisniki, da se odnosi med Českoslovaško in sovjetsko unijo boljšajo. Krik in vik, ki ga je dvignil del časopisja zaradi aretacije nekaterih češkoslovaških komunistov, je neutemeljen. Tudi trditve, da so pogajanja za sklep trgovinske pogodbe naperjena proti Nemčiji, so popolnoma neutemeljene. Pripravljana pogajanja za sklep te pogodbe se že vršije v Zenevi. Vse kaže, da bo trgovinska pogodba med obema državama slej ali prej sklenjena.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.905, Berlin 0—13.5975, Budimpešta 9.915—9.945 (9.93), Bruselj 0—7.9365, Curih 10935—10965 (1095), Dunaj 7.9855—8.0155 (8.0005), London 277.09—277.89 (277.49), Newyork 0—56.83, Pariz 0—223.75, Praga 168.1—168.9 (168.5), Milan 299.12—301.12 (300.12).

Efekti: Investicijsko 87 den., Agrarne 57.5 den., Celjska 164 den., Ljubljanska kreditna 135 den., Praštediona 802.5 den., Kreditni zavod 157—175, Vevče 135 den., Ruše 265—280, Stabna 56 den., Šešir 125 den.

Lesni trg: Tendenca nespremenjena. Zaključeni so bili 8 vagoni škorot, III, Ico, vagon meja po 480.

Deželni pridelek: Tendenca za žito nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni pšenice. Cene so ostale nespremenjene.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.05, Berlin 13.5975, Milan 300.12, London 277.49, Newyork 56.83, Pariz 223.75, Praga 168.50, Curih 10.95.

Efekti: Vojna škoda 335.336.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.13, Berlin 124.13, Milan 27.42, London 25.335, Newyork 519.05, Pariz 20.425.

Stepan Radić o Češkoslovaški

Pomen kontinuitete in inteligence v politiki. — Češkoslovaška lahko služi za zgled, kako je treba decentralizirati drž. upravo. — O izgreduh v Pragi.

Sotrudnik praških »Narodnih Listov« je posetil Stepana Radića pred odhodom iz Prage in ga naprosil, naj mu pove, kakšni so njegovi vtisi o razmerah na Češkoslovaškem. Gosp. Radić se je prošil rade volje odzval in je govoril s češkim novinarjem v češčini, ki jo obvlada prav tako, kakor srbohrvaščino.

Naravnost neverjetno je, — je izjavil, — kako malo smo informirani o razmerah in važnejših dogodkih v obeh državah v Jugoslaviji vemo samo za razne senzacije na Češkoslovaškem, dočim nam bistvo vseh važnih dogodkov v političnem, kulturnem in gospodarskem življenju uide. Isto velja glede informiranosti češkoslovaške javnosti o položaju v Jugoslaviji. Krivda je na obeh straneh. Vaš tiskovni urad poroča o nas malo, naš tiskovni urad pa o vas skoraj nič. Na novinarskih kongresih pred vojno smo si očitili, da smo navezani v medsebojni poročevalski službi na avstrijski Korbureau in zdaj v tem pogledu nismo na boljšem. Treba bi bilo tehnično izpolniti medsebojno poročevalsko službo. Dosedaj je bila preveč enostranska in površna, ker je zasledovala samo politiko, dočim se za narodno gospodarstvo in za kulturne probleme ni zmenila. Tako naša in vaša javnost ni informirana o razmerah v obeh državah.

V češkoslovaškem političnem življenju igra posebno vlogo inteligencija, ki zna vedno najti pot do solidarnosti in sodelovanja. Kaj pomeni inteligencija v politiki, ni treba posebej omenjati. Vaša največja sreča je v tem, da niste izgubili kontinuitete v politiki in da stoje oni, ki so vodili vašo politiko pred osvoboditvijo, še vedno na krmlu. Ta generacija, ki je preživela vse muke in v boju spoznala, kako težko je priboriti si svobodo, zna najbolje ceniti njen pomen in najti sredstva, da se prepriča vsaka akcija, ki ogroža neodvisnost države. Nova generacija nima tega neposrednega dojma, za njo je edino merilo delitev v dva tabora. Eni gredo desno, drugi levo. Zato je dobro, da so vaše v dobrem pomenu besede konservativne stranke združile v sebi inteligenco, kmete, obrtnike in industričarje in da so tako močne. Zato znate ceniti dr. Kra-

mača, Švehlo, dr. Hodžo in druge politike, ker predstavljajo pot kontinuiteti in ker jih potrebujete vsaj še deset let.

Z občudovanjem moram ugotoviti, da ste brez večjih notranjih trzavic decentralizirali državno upravo in postavili samoupravo na najširšo podlago. To je v praktični politiki velik uspeh. Lahko vam rečem, da je ta vaš korak tudi za nas izredno važen. Vsi naši merodajni činitelji, pa naj bodo iz tega ali onega tabora, se strinjajo v tem, da se bomo morali pri reviziji ustave ravnati po češkoslovaškem vzgledu. Tudi naš kralj čisto vpraša, kako ste to naredili in kako to pri vas funkcionira. Dokler so prihajali k nam samo mišljaji, n. pr. od strani g. dr. Beneša, naj opustimo pretirano centralizem, ni imelo to toliko pomena, kakor zdaj, ko ste sami pokazali, kako je treba državno upravo decentralizirati. Zdrav polaj vidim pri vas tudi v tem, da se je zelo razvilo poljedelstvo in industrija. Neodvisnost države ne sme gospodarsko viseti v zraku.

Gosp. Radić se je dotaknil tudi nedavnih izgreduh v Pragi. Dejal je, da se mu zdi, da češkoslovaško delavstvo še ne razume, kako je treba ščititi stanovske interese. Delavec je postal po vojni drugačen človek, začel je misliti, vsaka malenkost ga razburi in po pravici zahteva, da se spoštuje njegovo človeško dostojanstvo. Teza ne smemo pozabiti. Toda tudi delavski voditelji morajo delavcu povedati, le ti vse kar zahteva, v resnici dosegljivo. Vse socialne reforme so težke in zelo drage. Eflatim ne sme biti zadnja beseda. Od države lahko samo zahtevamo, da odstrani vse ovire. Delavstvo je pomazalo graditi narodno državo, od katere pa ne more zahtevati nemogočih stvari. V lastnem interesu ne sme delavstvo postati protidržavni element. Kajti če bi se posrečilo uničiti vpliv komunistov, bi nastale še slabše razmere. Ne čudim se izgreduh v Pragi. Toda tudi naličje liberalne države uprava bi tega ne trpela. Čudim se pa pisavi komunističnega in socialističnega tiska, v katerem vidim tekmovalstvo, kdo bo naličje liberalne države. Jasno pa je, da nobena država ne sme biti brez avtoritete in brez reda.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Verski blazneži v Dalmaciji. — Tragedija siromašnega dekleta. — Žalosten konec sestrčkanega seljaka. — Strašna osveta. — Atentatorica iz obupa. — Velika vohunska afera v Baranji.

Iz Splita poročajo, da sta se na cvetno nedeljo pojavila na ulicah Splita in Sinja dva verska blazneža. V Sinju je neki moški meš službo božjo nenadoma planil v cerkev. Verniki so bili zelo ogorčeni, kajti mož je bil skoraj gol. Na sebi je imel samo raztrgano srajco. Stekel je naravnost pred oltar in začel pridigati o strašnih mukah v peklu. Verniki sprva niso vedeli, ali se meša njim ali možu pred oltarjem. Končno ga je pograbil cerkvenik, ki se je prvi zavedel, da gre za verskega blazneža, in ga odvedel iz cerkve. Sličen primer se je dogodil v Splitu v katedrali sv. Duje. Ko je duhoven pridigal, se je na spovednico sprazil neki moški in začel pridigati zbranim vernikom, kako je odrešil s svojo krvjo človeštvo. Nekaj dni poprej so našli istega verskega blazneža, ko je pred cerkvijo lovil z dežnikom duhove, kakor je sam rekel. Policija je oba verska blazneža poslala v umobolnico.

Ljubica Vukić je dekle doma iz Kotlina pri Mostarju in je stara komaj 13 let. Pred letom dni ji je umrl oče in živela je s svojo materjo v veliki bedi. S skorjo trdega kruha je morala delati od jutra do večera kakor črna živina. Mlado in neizkušeno dekle je kmalu postalo žrtev nekega pohotnega in tedaj se je jela pogrezati v blato nemorale. Moški so izrabljali njeno bedo in jo izvajljali k sebi z denarjem. Tako je dekle začelo prodajati svojo ljubezen, da je preživljala sebe in svojo bolehalo mater. Nemoralno življenje 13letne deklice je končno prišlo pred sodnike. Neki odsvoljeni Ljubljinci, ljubimec je javil oblastim, da ima dekle 23 ljubčkov. Vukićeva je na sodniji izjavila, da so moški izrabljali njeno neizkušnost in je bila tudi prisiljena prodajati svojo ljubezen, da je mogla preživljati sebe in mater.

Včeraj je izvršil samomor seljak Branko Tanović iz sela Kosurica pri Rogatici. Branko je bil mlad in priden kmetovalec in v njegovi hiši je nekoč vladalo blagostanje. Zaradi slabe letine je pa moral s svojo družino stradati. Navzlic vsem prošnjam ni dobil podpore, ki ji je bila določena za gladne v teh krajih in so jo povsod tam delili, kjer ni bilo treba. Včeraj je poslal svojo ženo na sresko poglavarstvo, da bi izprosila podporo. Doma je čakal ženo, a je obupal, predno se je vrnila. Vzel je lovsko puško, jo naložil na brado in s palcem na nogi sprožil. Ko se je njegova žena vrnila, je našla moža že mrtvega. Na sreskem poglavarstvu so ji dejali, da za gladijoče nimajo denarja.

Iz Sarajeva poročajo, da se je te dni zagovarjal pred sodniki neki Janko Plačar iz vasi Buloga zaradi uboja iz

leta 1920. Zelo zanimivi so vzroki tega uboja. Neki Milan Mučibabič si je še iz vojnega časa zapomnil kaprala Rudiča, ki mu je nekoč zapovedal štiri-krat zaporedoma, naj leže in zopet vstane. Milana je to tako užalilo, da je sklenil osvetiti se kaplarju. Takoj po prevratu je začel iskati Rudiča in ga je res našel kot delavca v neki mehanični delavnici. Stopil je k njemu in ga spomnil, kako ga je med vojno šikaniral. Bivši kaplar je odgovoril, da je bila to je šala. Mučibabič se pa ni dal prepričati, da je to bila je šala in in je zaklical svojemu tovarišu Janku Plačarju: Drži ga, Janko! Janko je tedaj pograbil pivsko steklenico in udaril z njo Rudiča po glavi, da je ta zaradi težkih posledic nekaj dni nato umrl. Janko je bil obsojen na 7 let težke ječe.

Danica Avramović je bila tovarniška delavka v Pančevem. Ker je bila bolna, je dobivala podporo v podružnici bolniške blaginje. Nedavno ji je pa bolniška blaginja ustavila podporo. Danica se je zglasila osebno pri blaginji in prosila ponovno za podporo. Ker so jo odslovili, je stara in bolehalo delavka v razburjenosti potegnila izpod krila sekuro, ki jo je prinesla s seboj, in napadla ravnateljico bolniške blaginje dr. Jovana Iskrujeva in uradnika Dušana Stefanovića. Uradnik ji je pa iztrgal sekuro in ovdal delavko policiji. Pri zaslišanju je bolna ženska izpovedala, da je nameravala umoriti ravnateljico in nato izvršiti samomor. V žepu njenega krila so res našli stekleničko s solno kislino. Policija je atentatorico izročila državnemu pravdniku v Beli Cerkev.

Policija v Osijeku je odkrila veliko vohunsko organizacijo v Baranji, o kateri ni dala do zadnjega nobenih informacij. Ze dolgo se je zdelo življenje nekega premožnega in uglednega posestnika v Dardi orožnikom sumljivo. Ta je večkrat prekorajčil na skrivaj madžarsko mejo in se zopet vrnil. Zato so postali orožniki nanj pozorni. Štiri mesece so ga zasledovali in opazovali in končno dobili dokaze, da je špijiral v korist Madžarske. Spročal je madžarskim oblastim stanje naše vojske in posameznih enic v garnizijah itd. Pred dnevi je špijon odšel v Beograd in policija ga je aretirala v hotelu Imperijal. Pri preiskavi so našli porazne dokaze o njegovem špijonskem delovanju. Imel je kemično tinto in kemični papir in fotografski aparat ter številne načrte in zapiske. Posestniku ni preostajalo drugega nego da je priznal, da je špijon. Bil je že nad leto dni v službi madžarskih oblasti. Središčje špijonske organizacije je bilo v Pečuhu. Posestnik je izgubil vse svoje premoženje in so mu Madžari obljubili 100.000 Din kot odškodnino za

špijonažo. Dobil je pa samo 9.000 Din. Špijiral je po vsej državi in je sam prenašal poročila čez mejo. Pri tem so mu dobro služile legitimacije na razna imena. V špijonsko afero je zapletenih več oseb in policija iz Beograda s pomočjo domačih orožnikov že nekaj dni preiskuje hiše osumljenih sokrivcev v obmejnih baranskih vaseh.

Gustav Ador umrl

Iz Zeneve poročajo, da je umrl tam bivši prezident Švice Gustav Ador, ki je stal 30 let na čelu pokreta Rdečih krivic. Že l. 1874 je bil izvoljen v veliki švicarski svet in koncem leta 1914 je postal prezident Švice. 40 let je bila zgodovina Švice tesno združena z njegovim imenom, kajti Gustav Ador je bil izredno žilav in agilen javni delavec, obenem pa izborn pravnik, čigar govori v parlamentu so opetovano pripomogli, da se je komplicirana politična situacija razčistila.

Adorjeve sposobnosti so prišle posebno do veljave začetkom vojne, ko je izdal v imenu mednarodnega odbora Rdečega križa proglas, v katerem poziva evropske narode na delo za bližnjega. V Zenevi je ustanovil mednarodni ujetniški urad, ki je rešil marsikaterega vojnega ujetnika sigurne smrti. V štirih letih je obsegala kartoteka tega urada 11 milijonov ujetniških seznamov in urad je dajal vsem rodbinam vojnih ujetnikov informacije. Ker vlade niso pošiljale uradu potrebnih informacij o vojnih ujetnikih, je odpoval Gustav Ador v Bordeaux in v Berlin, da uredi to zadevo. Ujetniški urad je postal kmalu srce Evrope. Sploščka je bilo zaposlenih samo 8 članov odbora v društveni pisarni, toda delo urada je kmalu tako naraslo, da je moral Ador zaposliti 1200 volonterjev. Dnevno je dobival urad nad 30.000 dopisov, na katere je moral odgovarjati.

Gustav Ador je bil zelo priljubljen in popularen. Njegovo ime je šlo po vsem svetu. Mnogi ranjenci so se lečili v Švici in tisoči vojnih ujetnikov se imajo zahvaliti njemu, da so se srečno vrnil domov. Ador je tudi energično nastopil proti potapljanju bolniških ladij in vporabi strupenih plinov. Njegova moralna moč je bila tako velika, da je smel pošiljati zastopnike v poedine države, da so posredovali v zadevi vojnih ujetnikov. Po vojni je Gustav Ador vodil akcijo za prevoz vojnih ujetnikov v domovino. Umrl je v visoki starosti 83 let.

Vstajenie

Tolstega ljudje, njih usoda, okolica, vse to se je izlilo v eno samo filmsko umetnino!

V glavnih vlogah:

Dolores del Rio in Rod la Rocque

Pridel

Elitni Kino Matica

Razstava I. soboslikarskega tečaja na Srednji tehnični šoli

Skupno z absolventi gradbene moistrske šole je razstavil svoja dela tudi I. soboslikarski tečaj, ki ga je priredil pod vodstvom »Probudef« urad za pospeševanje obrti in industrije v Sloveniji.

O izvršenih delih absolventov gradbene moistrske šole se je pisalo te dni že precej. Nočemo tega ponavljati, nas kot prijatelje slovenske ornametike, zanimajo v tem odseku razstave načrti, oziroma slike liš iz vseh krajev Slovenije v domačem slogu. Delo g. prof. Grebenca, ki je svoje učence leta in leta opozarjal na domače stavbene sloge in arhitektonske oblike, je rodilo mnogo sadu. Vedno večji razmah dobiva ideja, da se moramo tudi v stavbarstvu osamosvojiti in uporabljati domače arhitektonske oblike. Da je to mogoče, je potrdil tudi omenjeni oddelek razstave.

Ze dolga vrsta let je minila, odkar je bila ustanovljena »Produda« z glavnim namenom, da propagira uporabo slovenske narodne ornametike v umetni obrti in v stavbarstvu. Ideja »Probudef« je odprla že v najširše sloje, a ni našla še popolnega razumevanja pri vseh zastojnikih stanu, ki bi moral to idejo v najvišji meri propagirati, namreč pri nekaterih slovenskih umetnikih.

Malokdaj je na prišla ta »Probudef« ideja do tako vidnega izraza kakor pri razstavi soboslikarskega tečaja.

»Probudef« je imela res srečno misel, da je prevzela vodstvo tega tečaja, imela je pa tudi srečno roko pri izbiri voditeljev tečaja s tem, da si je za tečaj pridobila dva odlična interpretatorja slovenske ornametike, g. prof. Šantla in g. slikarskega mojstra Božiča.

Malo je obrtnih strok, kjer bi ornametika prišla tako do veljave kakor pri sobnem slikarstvu. Kar smo videli do sedaj v tej skrinji, je bilo s prav redkimi izjemami vse tuje in večinoma tudi zelo neokusno. Tudi soboslikarski vzorci, ki so se na Dunaju, v Pešti itd. že preživeli, so prihajali k nam in naši soboslikarski mojstri so bili prisiljeni jih uporabljati.

»Probudef« je tudi na tem polju ustvarila nov položaj. Pokazala je tudi tu pot do osamosvojitve. S tem je našim obrtnikom soboslikarske stroke odprla nov vir dohodkov, a kar je glavno, omogočila je opešanje naših domov v domačem duhu. S tem je tudi odpadlo večno, brezmišleno kopiranje tujih vzorcev, četudi se to vrši pod naslovom moderne umetnosti.

Sloavenci smo si v pesništvu, v glasbi in tudi v slikarstvu ustvarili samobitno umetnost, ki korenini res v domači grudi. Ali ni bil že skrajni čas, da smo začeli kon-

čno vendar sistematski gojiti narodno ornametiko? In da je mogoče na tem polju ustvariti nekaj novega, nekaj samobitnega, o tem se lahko prepriča vsak posetnik razstave.

Ni tu glavna stvar vsebina ornametike. Srce, nagelice in drugi umetniški motivi, katerim se navadno pripisuje izključno slovenski značaj, so postranskega pomena. Te motive najdemo tudi pri drugih narodih. Gre tu predvsem za način te uporabe, za kompozicijske motive. A o tem ni mogoče pisati to je treba videti.

Napaka na naše domače motive kratkoma preklopiti, temveč ti motivi se morajo prilagoditi sedanjemu modernemu okusu. Dobili bomo na ta način novo moderno umetnost, ki bo pa temeljila v domačih umetniških motivih. Seveda se mora pri tem gledati, da naši domači ornameti širimo svoji domaći — povejmo naravnost — slovenski značaj.

Da je vse to mogoče, o tem nam pričajo množestevilni načrti, izvršeni od obiskovalcev tečaja in pred vsem krasno, v narodnih motivih poslikana slavoslovna dvorana tehnične srednje šole. Tudi to delo so dovršili posetniki soboslikarskega tečaja.

Uspeh tečaja je po mnenju vseh dosedanjih posetnikov naravnost nepričakovano dober. Ta uspeh pa tudi priča o harmoničnem sodelovanju obeh voditeljev g. prof. Šantla kot teoretika in g. Božiča kot oraktika.

Kakor slišimo, bo na slošno zahtevo občinstva razstava podaljšana, da io bodo mogli obiskati tudi najširši krogi.

Ze sedaj se ozlašajo množestevilni posetniki z željo, da bi dali svoje stanovanje poslikati z ornameti, ki so ih videli na razstavi. Umevno je, da se bo ta tečaj prihodnje leto nadaljeval in kakor slišimo, prireditelji tudi v Mariboru.

Vsem, ki so si stekli zasluge za prireditve tega tečaja, nam iim bo v zadoščenje, da bodo lahko kmalu širom po Slovenije opazovali povsod sohe, poslikane s krasnimi narodnimi vzorci. Mostru g. Božiču pa, ki je kot prvi začel izdelovati soboslikarske patrone z narodnimi motivi, želimo, da bi se njegovo podjetje dvignilo do višine, ki io po svojem solidnem in umetniškem delu tudi zasluži.

D. V.

Za jubilejno leto

Lani smo obhajali desetletnico slovenske majske deklaracije, letos pa pride na vrsto desetletnica ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo Jugoslavijo. Dasi splošne razmere v naši državi še zdaj niso tako urejene, kakor bi morale biti po željah in prizadevanju vseh dobrih in pošteni jugoslovanskih državljanov in pri nas vsled nezdravih političnih razmer po krivici mnogo trpe zlasti nižji sloji, vendar naši zavedni narodni borci za svobodo, enakopravnost in edinstvo ne smejo še obupati, ampak se morajo še z večjim pogumom in še z večjo vztrajnostjo boriti za svoje ideje, dokler ne dosežejo zaželenega cilja. V trdnem zupanju v boljšo bodočnost in z zavestjo, da je z ozirom na to zaupanje pomembno letošnje jubilejno leto tudi za nas napredne narodne Slovence, obhajajmo ta jubilej letos in ga proslavljajmo kar mogoče dostojno s kakimi večjimi kulturnimi deli, ki bodo še v poznih letih kazala našim potomcem na zgodovinske borbe njihovih prednikov za našo boljšo bodočnost.

Zveza kulturnih društev je že dobila v pregled in v objavo daljši dramski spis s temle uvodom:

»Igra je verna zgodovinska slika političnih razmer v obmejnih slovenskih krajih pred svetovno vojno. Spisana je po resničnih dogodkih in lastnih doživljajih z dobrohotnim namenom, da bi čitana ali upričena vzbujala, krepila in utrjevala v Slovenceh narodno zavest in demokratična načela, ki jih je treba dvigniti v vseh stanih do najvišje popolnosti, ako se hoče postaviti narodu trden in neporušljiv temelj za bodočnost. Namen tega dramskega spisa je pa tudi ta, da se z njim ohrani našim sredinjsim potomcem in da se poda inozemstvu v obliki povestne igre prava krajevna podoba slovenskega političnega predvojnega življenja, trpljenja in borbe s sovražnimi tujci za narodni obstoj ter osamosvojenja z lastnimi močmi. Med osebami igre je glavni junak Rojnik, simbol našega resničnega rodoljuba, ki z odličnimi duševnimi silami neumorno deluje na vse strani in končno tudi srečno premaga vse ovire in zapreke. Lavrin, ki mu je prijazna usoda naklonila kot upokojenemu vojaškemu dostojanstveniku udobno življenje in lepo graškinsko posestvo, pokaže s plemenitim dejanjem najlepši zgled pravega demokrata in poštenega slovenskega rodoljuba. Kaplan Dobrič pa je simbol našega vzornega narodnega svetčenika in pesnika Simona Gregorčiča. V igri so omenjene tudi nekatere slovenske stanovske in strankarske napake, ki slabe našo narodno moč in ki jih mora radi tega obsojati ter se jih ogibati vsak pošten Slovenec, ki želi dobro svojemu narodu. Vendar pa se pri vzpizoritvi lahko izpuste neugajajoča mesta in se sme igra v nekaterih prizorih tudi okrašati, ker ostane tudi potem še vedno dovolj občirna. Igra je bila spisana že pred vojno v petih dejanjih, zdaj pa se je predelala in razširila v sredini ter razdelila v dva dela po tri dejanja. Vsak del naj se vzpizori zase pri dveh zaporednih predstavah. Zbrane pesmi in igri se pojo po narodnih napevih.»

Ta najnovejša slovenska narodna igra je v resnici spisana jako objektivno in v pristnem narodnem duhu. Spisal jo je naš odločen

narodnjak, ki se je 80 let nepretrgoma v večji ali manjši meri udeleževal v različnih narodnostnih borbah in so ga radi tega njegovi nasprotniki tudi preganjali med svetovno vojno. Zvezi kulturnih društev se zdi ta igra jako primerna književna publikacija za letošnje jubilejno leto in jo toplo priporoča slovenskim založnikom v založbo, ker sama nima potrebnih sredstev, da bi jo založila. Igra bo posebno dobrodošla obmejnim Slovincem, ki so se že sami borili in se še bore z razmerami in narodnimi nasprotniki, popisanimi v igri. Pa tudi vsak drug Slovenec dobi v igri nekaj, kar se tiče njega in ga navaja na pravo pot. Ta dramski spis ima toliko večjo vrednost, ker se ga more s odra pokazati obenem večji množici ljudi. Rokopis igre je na razpolago interesentom v društveni pisarni »Zveze kulturnih društev«.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 4. aprila 1928: katoličani Izidor; pravoslavni: 22. marca, Dušica.
Jutri: Četrtek, 5. aprila 1928: katoličani: Veliki četrtek; pravoslavni: 23. marca, Vinoko.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: INRI.

Opera: »Fidelio X«.

Kino Matica: »Sijaj in beda kurtizane«.

Kino Dvor: »Change«.

Kino Ideal: »Izpoved vojnega kurata«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Prosuela

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama

Začetek ob 20.

4. aprila, sreda: I. N. R. I. Znižane cene.
5. aprila, četrtek: 8. N. R. I. Znižane cene.
6. aprila, petek: ob 16: I. N. R. I. Znižane cene.

7. aprila, sobota: Zaprt.

8. aprila, nedelja: ob 15: I. N. R. I. Znižane cene. — Ob 20: Cyrano de Bergerac.

Ljudska predstava. Znižane cene. Izv.

9. aprila, ponedeljek: ob 15: I. N. R. I. Znižane cene. — Ob 20: Nedeljski odih.

Ljudska predstava. Znižane cene. Izv.

Opera

Začetek ob 20.

4. aprila, sreda: Fidelio. Red C.

5. aprila, četrtek: Zaprt.

6. aprila, petek: Zaprt.

7. aprila, sobota: Zaprt.

Nedelja, 8. aprila: ob 20: »Carmen«.

Gostuje g. Marij Šimenc. Izven.

Ponedeljek 9. aprila: ob 15: »Fidelio«.

Ljudska predstava po zniž. cenah.

Ob 20: »Ladja X«.

Ljudska predstava po znižanih cenah.

Koncert mladinskega pevskega zbora: »Die Wiener Sängerknaben« v Ljubljani. Kakor že javljeno, pridejo v četrtek, dne 12. t. m. v Ljubljano »Die Wiener Sängerknaben« in prirede še isti večer v veliki dvorani hotela Union koncert, na katerem izvajajo poleg Haydnove komične enodejanske opere »Lekarnars celo vrsto dvo, tri in štiriglasnih zborov s spremljevanjem klavirja. Ta zbor uživa danes svetovni sloves ter je poleg znanega Sikistinskega zbora najboljši deški zbor cele Evrope. Mladi pevci so koncertirali v celi Evropi z največjimi uspehi. Te uspehe jim je priznala svetovna kritika in za Ljubljano pomeni njihov koncert v resnici užitek prav posebne vrste. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Cene od 40 Din navzdol.

Sport

— Kispesti A. C. v Ljubljani. V nedeljo in ponedeljek igra v Ljubljani eden vodilnih madžarskih profesionalnih klubov A. C. Kispesti. Madžari prvič igrajo v Ljubljani, prvič bo imela publika priliko, da spozna igro in kvaliteto madžarskega nogometa. Gostovanje A. C. Kispesti znači vsekakor senzacijo za Ljubljano. Madžari so obvezani, da nastopijo s svojim prvim moštvom, Kispesti razpolaga z izvrstno vigrano enajsterico, med njo je več igračev, ki so že po večkrat nastopali reprezentativno. Madžari, ki so baš letos dokazali, da je njihov nogomet poleg češkega in dunajskega kvalitativno najboljši, igrajo škotsko igro kratkih pasov, za oko silno efektivno in zanimivo, poleg tega pa temperamentno in nenavadno odločno. Dunajski listi poročajo te dni, da je Madžarska letos kljub svojemu porazu v Italiji, ki je bil pa moralna zmaga Madžarov, dosegla naravnost krasne uspehe in to zato, ker se je povrnila k škotskemu sistemu igre. Zato upamo, da bo velikomnočno gostovanje Madžarov nudilo tudi najbolj razvujenim gledalcem obilo užitka. Ilirija igra z gosti v nedeljo in v ponedeljek. O moštvi in o posameznih igralcih bomo javnost še informirali.

Slabi izgledi.

Služkinja: Milostiva, v sobi sem vladala miš.

Gospa: Za božjo voljo, izgubljeni smo. Baš včeraj sem dobila okrožnico hišnega gospodarja, v kateri pravi, da ne trpi v hiši nobene živali.

Danes predstave ob 4, pol 6, pol 8 in 9. uri.
Monumentalen velfilm po istoimenskem Balsacovem romanu

Sijaj in beda kurtizane

V glavnih vlogah prvovrstni umetniki

P. Wegener, Andrée La Fayette, W. Fuetterer

Predstave danes samo ob pol 8. in 9. uri.

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Hitite!

Se dva dni je časa, da lahko naročite oglas za velikončno številko SLOVENSKEGA NARODA

katera bo izšla v večji in pomnoženi nakladi.

Nujne oglase sprejema uprava do sobote, devete ure dopoldne.

Telefon 2304

Dnevne vesti.

— Iz državne službe. Imenovani so: za šefa veterinarskega oddelka pri velikem županu podunavske oblasti v Smederevu dosedanjí šef veterinarskega oddelka ljubljanske oblasti Alojzij Pavlin, za oblastnega veterinarskega referenta pri velikem županu ljubljanske oblasti dosedanjí oblastni kmetijski referent pri velikem županu ljubljanske oblasti Fran Černe, za policijskega pristava pri sreskem poglavarstvu v Ptuju policijski oficijal pri istem poglavarstvu Anton Knez, za sres. nadzornika policijskih agentov pri policijskem komisariatu v Mariboru revirna nadzornika Anton Pavletič in Franc Čaniko.

— Imenovanje v diplomatski službi. Za tajnika našega poslanstva v Budimpešti je imenovan dr. Josip Bernot. Dosedanjí tajnik tega poslanstva Milan Stanković je dodeljen ministrstvu zunanjih zadev. Pisar zunanjeja ministrstva Jovo Mikac je imenovan za pisarja pri poslanstvu v Bukarešti. Za tajnika zunanjeja ministrstva je imenovan Milan Dragutinović, dosedanjí pomočnik šefa tiskovnega oddelka.

— Stepan Radić in madžarski novinar. V bratislavskem «Narodnem Deniku» in v madžarskih listih je bil priobčen pogovor Stepana Radića z urednikom «Pragaj Magyar Hirlapa», o katerem je Radić izjavil, da češćine sploh ne razume. To bo najbrž vzrok, da so izšle njegove izjave v popolnoma drugačni obliki kakor so bile izrečene. Radić je v dostojni obliki obsodil vso Rothermerjevo akcijo in vse prizadevanje, da bi se katekarija meja nasilno izpremenila. To je veljalo zlasti za jugoslovanske in češko - slovaške državne meje. Načelno je v svoji izjavi sicer dopuščal gotove korekture nekaterih mej, toda samo pod pogojem, da prišane na to kompetentni mednarodni forum in dotični narod, ki bi bil na tem najbolj zainteresiran. Madžarski novinar je pa sklepal iz te Radićeve izjave, da je za revizijo triansonske pogodbe. Gospod Radić je izjavil, da smatra tako reprodukcijo pogovora za nelojalno in nepošteno.

— Angleški zdravniki v Jugoslaviji. Včeraj je odpotoval direktor društva za tujski promet Dragomanović iz Zagreba v Monako, kjer sprejme 24 angleških zdravnikov, ki posestijo Jugoslavijo. V Zagreb se pripeljejo jutri zvečer, v petek jutri pa odpotujejo v Crikvenico. Vso Jugoslavijo nameravajo angleški zdravniki prevoziti z avtomobili.

— Nemci in naše Primorje. Mnogi naši konzulati so naprosili znanje ministrstvo, naj jim pošlje čim več propagandističnega in informativnega materiala, ker vlada v inozemstvu veliko zanimanje za našo riviero. Vsi večji nemški listi priobčujejo laskevo pisane članke o naši rivieri in pravijo, da naša kopališča in letovišča daleč prekašajo italijanska.

— Poset ameriške vojne ladie v naših vodah. Pred dnevi je dospela v Dubrovnik ameriška vojna ladia «Detroit» z admiralom Burrogom. Včeraj je admiral Burroge posetil dubrovniškega velikega župana in mestnega župana, zvečer pa je priredil na ladih svečano večerjo, na katero je bilo povabljenih več sto oseb, predstavnikov naših oblasti, gospodarskih krogov in zastopnikov raznih organizacij. Ameriška vojna ladia poseti v prihodnjih dneh tudi vse ostale naše dalmatinske luke, nakar odpluje v francoske vode.

— Škratinka v Vrhu. V Vrhu se je pojavila epidemija škratink, ki se je začela tako naglo širiti, da so morali zapreti vse šole. Šole ostanejo zaprte 25 dni.

— Poljski dijaki v Sarajevu. V ponedeljek so prispeli poljski profesorji in dijaki v Sarajevo, kjer so jih sprejeli na kolodvoru sarajevski srednješolci. Poljaki so zelo navdušeni za naravne lepote naših krajev.

— Tragična smrt. Dne 31. marca se je smrtno ponesrečil trgovec in gostilničar v Slovenjgradcu g. Anton Uebel. Pri spravljanju vina v klet mu je na stopnicah izdrknil 400 litrov obsegaajoč sod vina ter se skotalil preko njega v klet, kjer se je razbil. Uebel je dobil tako težke notranje poškodbe, da je kmalu nato umrl. Njegova tragična smrt je izzvala splošno sočutje. Pogreb se je vršil včeraj ob veliki udeležbi občinstva. Pokojnik zapušta ženo in dvoje nepreskrbljenih otrok.

— Sarajevo zahteva ljubljansko rudarsko fakulteto. Včeraj se je vršila v Sarajevu konferenca strokovnjakov, ki je razpravljala o spomenici sarajevske inženjerske sekcije glede ustanovitve šumarske fakultete v Sarajevu. Konferenca je obirno razpravljala o tem vprašanju ter prišla do prepričanja, da rudarska fakulteta v Ljubljani in rudarska akademija v Beogradu nista na oni višini, ki bi bila potrebna z ozirom na enake ustanove v inozemstvu. Tako se je naglašalo, da je beograjska akademija popolnoma ruska in se morajo slušatelji najprej učiti ruščine, pre-

den morejo slediti predavanjem. Slične težave obstajajo tudi na ljubljanski fakulteti, kjer se vrše predavanja v ruskem in slovenskem jeziku. Edino zagrebška šumarska fakulteta je po mnenju sarajevskih strokovnjakov na dostojni višini. Ker je ta fakulteta obenem najstarejša, naj bi ostala neokrnjena, pač pa naj bi se ali ljubljanska ali beograjska prenesta v Sarajevo, kjer je center naše rudarske in šumarske industrije.

— Lahkoverni ženski svet. V Mariboru in okolici se je zadnje dni pojavil neki moški, ki se je izdal za zastopnika neke ljubljanske filmske družbe. Iskal je »filmske zvezde« za svoje podjetje. Vsaka kandidatinka mu je morala vnaprej plačati precej visoko kavejico, tako med 1000 in 5000 Din. Nasledlo mu je precej žensk. K sreči pa je zvedela za tega »zvezdnika« tudi policija, ki ga je aretirala, ker je kmalu dognala, da Ljubljana ni Hollywood in da svoje lastne »filmske zvezde« pošilja drugam, ne pa da bi jih iskala drugod. Prebrisani slepar je zdaj pod ključem, prevarane »zvezde« pa zamažka, ko na povračilo kavejice, ki jo je elegantni zastopnik že davno pognal in veselil družbi.

Pomladanske plašče

moderne, v krasni izvršitvi, najlepših modnih vzorcev, boste kupili pri trvdki FRAN LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

— Evropski kongres anatomov v Pragi. V ponedeljek dopoldne je bil odprt v Pragi evropski kongres anatomov, katerega se udeležuje kot delegat jugoslovnskih anatomov prof. Kostić iz Beograda.

— Lepa darila je naklonila tudi letos Posojilnica v Mariboru. Narodni dom, in sicer: Dijaška kuhinja Din 8000, Glasbeni Matiči redno podpora 7000, za turnee 3000, Sokolskemu domu 8000, Zvezi kulturnih društev 4000, SPD, za Ribniško koč 5000, podravski podružnici SPD, 2000, Ljudski knjižnici 3000, Zgodovinskemu društvu 2000, Stavbi zadrugi Dom 2000, Protituberkulozni ligi 2000, Podpornemu društvu za revne dijakke na gimnaziji 1500, drugim društvom na vseh srednjih šolah v Mariboru po 1000, Učiteljskemu domu in Pedagoško didakt. krožku po 1500. Obrtni in trgovski nadaljevalni šoli po 1000, Narodnemu želez. glasbenemu društvu »Dravac«, Jugoslovnski Matiči, moški podružnici C. M. D., Jugoslov. českoslov. ligi, Društvu slepih, odboru za spomenik kralja Petra in Vinar-skemu društvu po 1000, požarni bramb. v Mariboru 2000, v Cerkovih in Podovi po 300, Na Pobrežju 500, šolam pri Sv. Križu, Radvanju, Zgor. Sv. Kunzoti, Selnici ob Dravi in na Teznu, Trgovski obrtni mladini, pevskemu društvu »Jadrant«, Jadranski Strazi, Dečjemu domu, Ljudski univerzi, CM, podružnici v Kamnici po 500, pevskima društvoma »Zarja« in »Zvon« po 300, Društvu vpokojencev in društvu za varstvo živali po 200 in revnim visokošolcem skupaj 5000. Imenovani naj dvignejo dovoljene podpore pri Posojilnici v Mariboru, Narodni dom.

— Beograd brez vode. Včeraj ponoči je počila vodovodna cev blizu Makša, kjer je vodovod beograjske občine. Izguba vode je bila tako velika, da je ostalo včeraj polovica mesta brez vode. Le nižje ležeči deli mesta ob Savi in Dunavu niso čutili pomanjkanja. Komaj pa so popravili prvo škodo, je počila cev sredi mesta v ulici Kralja Milana, da je bilo mesto zopet brez vode. Šele pozno zvečer je bila škoda popravljena in dobava vode zopet normalna.

— Slovensko planinsko društvo naznaja, da je na Krvavcu izborni sneg za smuko. Dom na Krvavcu je dobro oskrbovan. Tudi na Veliki Planini je izvrsten sneg za smučanje.

— Smrtna kosa. Dne 30. marca je preminul po težki bolezni zelo spoštovani in ugledni gostilničar in posestnik na Kleviših pri Litiji g. Jože Bačič, prejše čenec v Ljubljani dobro znan pod imenom Janček s Tržaške ceste. N. v. m. p.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi gg. kolege, da v čim večjem številu prijavijo udeležbo in ev. predavanja za: 1.) II. Vseslovanski zdravniški kongres v Pragi od 25. maja do 2. junija 1928. Tema: Gospodarsko propadanje zdravniškega stanu; 2.) Skupščino Jugoslovnskega lekarskega društva, ki se vrši letošnje jesen v Skoplju. Temi: a) Malarija; b) Gospodarsko propadanje zdravniškega stanu. — Pri-lave na tajnika društva (dr. Leo Šavnik) Ljubljana, Tavčarjeva ulica 6, telefon 576, 2614, najkasneje do konca aprila t. l. 296n

— Vreme. Že snoči je kazalo, da dobimo lepo vreme in danes jutri, ko se je raz-

pršila megla, je res posijalo solnce in nebo je ostalo vse dopoldne večinoma jasno. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Ljubljani 17,9, najnižja pa 5,1 nad ničlo. 17 stopinj nad ničlo so imeli včeraj v Splitu in Dubrovniku, v Sarajevu pa celo 18. Lahni vzhodni veter je pihal včeraj v Ljubljani in Mariboru, dočim je v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Skoplju, Splitu in Dubrovniku deževalo. Največ dežja so imeli v Skoplju, kjer so dosegle padavine 19 mm. Barometar se dviga in pričakuje, da bomo imeli za praznike lepo vreme.

Vsaka zavedna gospodinja uporablja dosledno

ADRIA prašek za pecivo

Iz Ljubljane

— Iz Delegacija praškega občinskega sveta v Ljubljani. Kakor smo že poročali, pri-se v kratkem v Beograd delegacija praškega občinskega sveta, da vrne lanski poset zastopnikov beograjske občine v Pragi. Ekskurzije se udeležijo 16 občinskih svetnikov, na čelu s praškim županom dr. Baxom s soprogo. 22. t. m. prispe delegacija Prage iz Beograda v Zagreb, istega dne zvečer pa v Ljubljano, kjer ostane do drugega dne, potem pa poseti Bled. Opozarjamo že zdaj javnost na prihod odličnih čeških gostov, ki jim mora pripraviti Ljubljana čim priširnejši sprejem. Nas Slovence vežejo s Čehi že od nekdaj še posebno tesne prijateljske vezi in zato smo prepričani, da se bodo počutili tudi predstavniki slovenske Prage med nami kot svoji med svojimi.

Kispesti A. C. — Ilirija Nedejla in ponedeljek Igrišče Ilirije

— Finančni svetnik g. Maks Debevec. Danes jutraj je nenadoma umrl finančni svetnik Maks Debevec. Pokojnemu je postalo v ponedeljek v službi slabo in danes je nepričakovano umrl, zadet od kapi. Maks Debevec je bil rojen leta 1870. v Kamniku in je maturiral v Novem mestu. Juridične študije je končal na Dunaju in nastopil svojo prvo službo pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, kjer je služboval nepretrgoma polnih 30 let. Bil je vester in delaven uradnik in vedno iskren ter naklonjen svojim tovarišem. Bodi mu ohranjen trajen spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Iz Živahnost tržnega dneva. Ob sredah običajni tržni dan je bil danes izredno živahen z ozirom na velikonočne praznike. Jako veliko je bilo na trgu perutine, kakor tudi krompirja. Živinski sejem je bil z ozirom na začetek meseca zelo živahen, cene so povsod neizpremenjene. Na trgu so gospodinjke kupovale pred vsem potrebščine za veliko noč.

— Iz Poslovanje bančnih zavodov na veliko soboto. Bančni zavodi na veliko soboto ne bodo poslovali. — Društvo bančnih zavodov v Sloveniji.

— Iz Društvo »Treznost« ima svoj redni sestanek nocoj ob 19. na moškem učiteljskem s sledečim dnevnim redom: 1.) Gospodarstvo in protialkoholni boj, predavanje pisatelja br. Cerkvenika 2.) Služnost. — Vstop je dovoljen poleg članov(ice) tudi vsakemu drugemu.

— Iz Iz mestnega središča TM. Člane(ice) vseh ljubljanskih abstinentnih klub opozarjam na izlet, ki se bo vršil na Veliki ponedeljek na sv. Jošta. Zbirališče pred glavnim kolodvorom ob pol 7. jutraj. Udeležite se ga polnoštevilno. — Taimik.

PRIZNANO

najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana trvdka

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

— Iz Tatvina mreže. V Lahovem grabnu ob izlivu v Ljubljano je ribič Ivan Brecljnik, vpokojeni strojevodja državnih železnic, ki stanuje v Veliki čolnarski ulici, v soboto nastavil ribjo mrežo, toda zlikovec mu jo je podnevi potegnil iz vode in jo odnesel. Mreža je vredna 400 Din.

— Tatvina kolesa. Pekovskemu pomočniku Josipu Ferjančiču je bilo včeraj ukradeno iz skladišča v Knezovi ulici št. 11 1560 Din vredno kolo, ki nosi tovarniško znamko št. 2873. Drzen tat je kolo ukradel skozi okno.

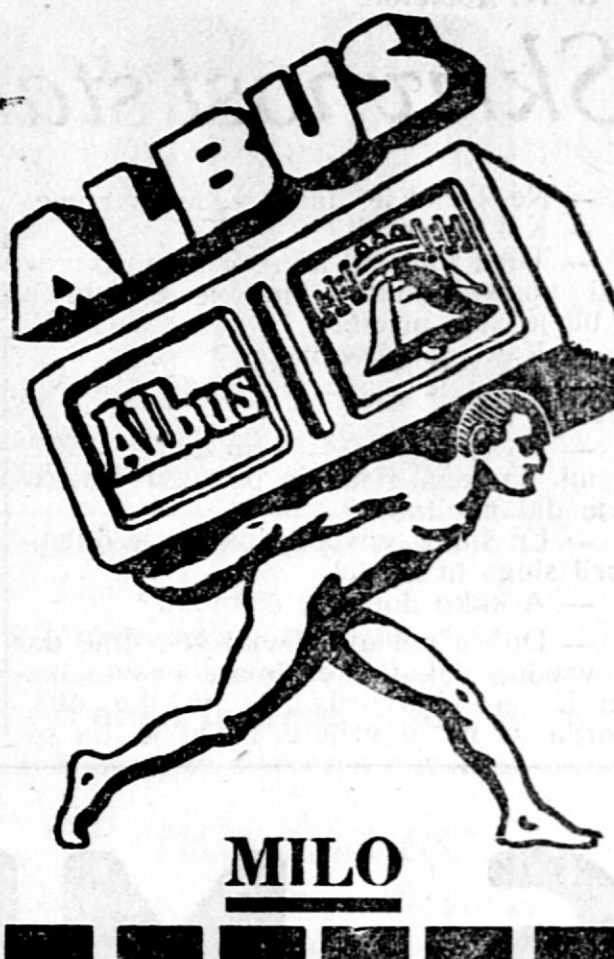
— Iz Drobiz policijske kronike. Policija je zaprla dve osebi radi policijskih deliktov. Prijela je tudi danes več beračev, ki se izgovarjajo, da so prišli v Ljubljano prositi miloščine za veliko noč. Prijavljena je bila dalje tatvina kolesa, kakor tudi tatvina ribje mreže. Dalje sta bili prijavljeni dve lahki telesni poškodbi in pet oseb radi kaljenja nočnega miru, oziroma nedostojnega vedenja pri pijanosti. Pasjega kontumaca ljudje še vedno ne spoštujejo in zato je bilo danes več oseb prijavljenih. 15 voznikov, odnosno kolesarjev je bilo prijavljenih radi cestno - policijskega reda.

— Otroške obleke, predpisane od 30 Din dalje. Največja zaloga, češko blago, dunajski izdelki, Kristoflič-Bučar, Stari trg. 47/T

Samomor Slovence na Dunaju

Walfischgasse na Dunaju je bila včeraj v zgodnjih jutranjih urah pozorišče razburlivega dogodka. Okoli 3. ure sta počila dva strela. Mimoidoči so našli nekega mladeniča, ki je ležal v mlaki krvi tik pred nočnim lokalom Pavillon. V lokalu je bilo več gostov, med njimi tudi plesalka Josephina Bakerjeva, ki so takoj prihiteli težko ranjenemu samomorilcu na pomoč. Bakerjeva sama se je zavzela za nesrečnega, naglo ga je umila in ga obvezala, nato je pa obvestila rešilno postajo. Samomorilca so takoj prepeljali v bolnico, toda zdravniška pomoč je bila že prepozna. Obe krogli sta mu prestrelili pljuča, ranjeno je bilo tudi srce.

V bolnici so ugotovili, da gre za 29-letnega Franca Gabra (Gaber ali Gabbor), ki je stanoval v hotelu Oesterreichische Post. Pokojni je bil po poklicu pevec in je nedavno prispel na Dunaj. Baje je bil zelo talentiran pevec, toda kljub temu že več mesecev ni mogel dobiti angažmaja. Mogoče ga je gnalo v smrt razočaranje, bolj verjetna je pa verzija, da gre za nesrečno ljubezen.



MILO

Epilog upora na angleški križarki

Nevzdržne razmere na križarki «Royal Oak». — Admiral Collard je ravnal s častniki zelo grdo.

Iz Londona poročajo, da se je pričela v soboto na krovu ene največjih angleških vojnih ladij, ki je sedaj vkrčana v Gibraltarju, obravnava proti častnikom križarke «Royal Oak», ki so se nedavno uprli in hoteli odstraniti svojega poveljnika admirala Collarda. Sodna obravnava se je vršila pred zastopniki tiska in povabljenim občinstvom. Proces bo končan danes ali jutri. Že prvi in drugi dan se je pokazalo, da vlada med višjimi častniki in admiralom omenjene križarke zelo čudno razmerje. Kakor znano, so poslali častniki križarke Royal Oak pritožbo vrhovnemu poveljniku angleške mornarice, v kateri očitajo svojemu poveljniku kontraadmiralu Collardu celo vrsto prestopkov Pot, ki so si jo izbrali častniki za ta nastop proti svojemu poveljniku, je v vsaki disciplinirani vojski nemogoča. S tem, da so se pritožili direktno na vrhovnega poveljnika mornarice, so se težko pregrešili zoper disciplino.

Sodna obravnava je pokazala, da vladajo na križarki Royal Oak zelo čudne razmere. Lahko se celo govori o razpadu častniškega zbora. Admiral Collard, moč želene volje in absolutističnih metod, je oddajal podrejenim častnikom povelja izključno v obliki kletvic in psov. Grozil je na vse strani opetovano je izjavil, da uniči kariero mnogih višjih častnikov, dasi so vestno izpolnjevali svoje dolžnosti. Kapelniku, ki ima čin poročnika, je zagrozil, da ga spodi iz službe, in sicer zato, ker pri neki svečanosti ni hotel igrati džezbendove melodije. Kapelnika je vprico mornarjev ozmerjal in pozval prvega častnika, naj vso «to pakajo z muzikanti vred» spodi v strojni oddel-

Prvi dan obravnave ni pokazal, dali je izzirala admirala surovost iz njegovih osebnih nagnjenj ali pa iz ogor-

čenja nad pasivno rezistenco, ki so jo po admiralovem zatrdilu izvajali častniki. Sam admiral Collard se ne spominja vseh podrobnosti, pač pa se zagovarja, da je nastopil proti častnikom tako strogo zato, ker je slutil, da so se brez njegove vednosti pritožili na vrhovnega poveljnika mornarice. Častniki so se v svojih izjavah popolnoma strinjali. Vsi so pred sodiščem izjavili, da je ravnal admiral z njimi zelo surovo in da je s tem sam izpiskoval disciplino. Razmere na križarki so bile neznosne. Admiral sploh ni poznal načina obnevanja s podrejenimi organi. Nižji častniki so to opazili in se niso hoteli pokoriti višjim. V pritožbi so navajali, da na križarki ne bo prej reda, dokler se admiral ne odstrani.

Admiral Collard je nastopal pred sodiščem kot priča. Izjavil je, da je nekega večera naročil prvemu častniku, naj pripravi motorni čoln, da se odpelje iz malteškega pristanišča na obalo. Častnik pa čolna ni pripravil in zato ga je admiral ozmerjal. Prvi častnik se je zagovarjal, da admiralovega povelja sploh ni mogel izpolniti, ker je bilo morje zelo nemirno. Admiralu je pojasnil, da čolna ni mogoče spustiti v morje, na kar je admiral opsoval vse častnike, tako kakor se še ni zgodilo v angleški mornarici. Collard se je pritoževal, da mu prvi častnik na nekem plesu ni hotel predstaviti prisotnih dam. Častnik je odgovoril, da mu je admiral zato zagrozil, da uniči njegovo kariero. Iz tega je razvidno, da so bile razmere na angleški križarki res nevzdržne in da je moralo priti do upora. Admiral sam si je dal med razpravo zelo slabo izpričevalo. Opetovano je nahuilil zagovornika častnikov, tako da ga je moral predsednik vojnega sodišča opozoriti na dostojnost in mu zagrozil, da ga da s stražo odvesti v kabino.

Letalo v službi turisticke

Letalo je tudi za gospodarstvo nedvomno važnega pomena, dasi praktična vrednost letalstva še ni prišla do popolne veljave. Vendar gre ves razvoj letalstva v tem pravcu in vse kaže, da se bo letalo v najkrajšem času uporabljalo tudi praktično. To dokazuje poizkus, ki so ga te dni napravili v Avstriji. Letalo so stavili v službo turistike. V soboto in nedeljo se je dvignilo letalo nad planino Rax, kamor so s pomočjo padala spustili več sodčkov piva. Številni na Raxu zbrani turisti in smučarji so z zanimanjem opazovali ta prizor. Poizkus je popolnoma uspel, sodčki so nepoškodovani prišli na zemljo. Letalo je upravljal sam šef avstrijske letalske družbe R. Stoislavljčič. Avstrijsko planinsko društvo se bo odsele posluževalo letala za preskrbo svojih koč z vsemi potrebščinami.

Obejajo se novi potresi

Italijanski strokovnjak na polju seizmologije Rafael Bendandi, ki je napovedal vse večje potrese v letošnjem in lanskem letu kakor tudi zadnji potres v Anatoliji, prihaja na podlagi svojih opazovanj in računov do zaključka, da se nam obejajo v najkrajšem času novi močni potresi. Bendandi pravi, da nastanejo v kratkem močni potresi v raznih pokrajinah. Prvi močnejši potres bo po njegovem prepričanju v noči od srede na četrtek, torej nocoj, in sicer ga bodo čutili zlasti v južni Evropi in vzhodni Indiji. Po kratkem presledku nastanejo 9. in 10. t. m. novi močni potresni sunki, ki jih bodo čutili zlasti v sevrozapadnem delu Mehike in v južnoameriškem ozemlju And.

Kakor smo že opetovano omenili, se potres ne da točno napovedati. Vendar pa ni izključeno, da utegne imeti italijanski strokovnjak prav, kajti tudi napovedi srbskega amaterja na polju seizmologije, o katerih smo nedavno poročali, niso brez podlage. Izkazalo

se je, da je imel mož prav, ko je trdil, da nastane letos v pomladnih mesecih več močnih potresov. Sicer bomo pa itak kmalu videli, kaj je s tem novim napovedovanjem potresov, ker nam obeta Bendandi potres že nocoj.

Ne mislite na pirhe

ker jih je lahko dobiti, mislite vedno na to, da se boste za praznike najceneje in najboljše oblekli pri trvdki Drago SCHWAB, Ljubljana.

Milijon dolarjev za Dürerjevo sliko

V posesti slovitega samostana Strahov pri Pragi se nahaja eno najslavnejših del slikarja Albrehta Dürerja. Za to sliko se že dolgo časa zanima Pariz, za njo se potegnejo London in sedaj je prišla zelo zapeljiva ponudba tudi iz Newyorka. Američani ponujajo za sliko en milijon dolarjev, torej celo premoženje in več kot je vreden ves samostan z vsemi svojimi posestmi vred. Samostanski očetje se sicer silno neradi ločijo od zgodovinske slike, toda k temu so skoraj primorani. Samostan je namreč v dolgovi, ki so že narasli v milijone. Zato bi ji bila kupčija dobrodošla. Slika so hoteli nedavno razstaviti v Nürnbergu, bali so se pa, da se radi svoje velikosti pri transportu poškoduje.

Dürer je ustvaril to svoje delo leta 1506, ko je bival v Benetkah. Sliko je kupil kasneje cesar Rudolf II. in jo dal prenesti v Prago. Slika je tako velika, da jo je moralo transportirati osem moč in Benetk v Prago. Stara je nad 400 let in je v razdobju štirih stoletij precej trpela. Barva je večinoma že odpadla, deloma je slika že nejasna in zamazana in je dejansko že ruinirana.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman.

— Ne. Dejal je, da se zgodi pozneje.
— Kakšen je bil?
— Tega vam ne morem točno povedati, gospod doktor. Imel je sive brke in bil je zelo prijazen.
— Kako je bil običen?
— Nosil je plašč, podložen s kožuho, in —
— To zadostuje. — sem dejal. — Zdi se mi, da tega gospoda poznam. Koliko ti je dal napitnine?
— En šiling, gospod doktor, je odgovoril sluga in zardel.
— A kako dolgo je čakal tu?
— Dobro pol ure. Dejal sem mu, da ni vredno čakati, ker imate ordinacijo. On je pa odgovoril, da počaka, češ, morda se pa je vrnete. Dejal je, da se mu nikamor ne mudi.
— Tako, a potem?
— Potem sem ga odvedel v kabinet.
— In ste ga pustili tam pol ure samega?
— Da, gospod doktor. Ko je prišel, sem baš čistil v kuhinji nože. Zato sem se vrnil k svojemu poslu.
— Kje je bila ta čas gospa Jonesova?
— V kuhinji pri meni.
— Torej je bil neznanec cele pol ure sam v stanovanju?
— Da, gospod doktor. Ko je stopil iz kabineta, je pozvonil in dejal: Povejte gospodu doktorju, da nisem mogel več čakati in da pridem pozneje.
Na tistem sem preklinjal Toma od pete do glave. Toda kar je bilo, je bilo.

Njegova neprevidnost se ni dala popraviti. Neznanec je moral poznati moje navade in tako je nemoteno prebrskati moje stanovanje. K sreči ni bilo v njem ničesar, kar bi imelo zanj kako vrednost. Bil sem trdno prepričan, da se ne vrne več. Vendar me je pa ta dogodek zelo razburil.

Ozmerjal sem slugo, stopil v jedilnico in pozvonil, da so mi prinesli obed. Tudi drugi obed je bil hitro odpravljen. Bil sem preveč razburjen, da bi mogel jesti in kmalu po bedu sem se znova napotil na Pontifex Square. Pred hišo št. 19 sem srečal Mimmsa.

Dobrodušni zidar je bil nekam razkačen. Iz žepa mu je molela steklenica žganja.

— Kaj se godi, gospod doktor?, me je vprašal. Stopite z menoj v hišo, moram vam nekaj povedati.

Sel sem za njim in ko je že zapiral vrata, sem pripomnil.

— Tako torej. Kaj je novega, dragi Mimms.

— Vojvodinjo je odpeljal nekdo z izvoščkom, gospod doktor.

— To bo menda res, sem odgovoril. Tudi meni je znano, da se je vojvodinja odpeljala z izvoščkom. Toda kako velika je luknja v ključavnici v vaših vratih? Pojasnite mi, kako je prišla vojvodinja iz hiše. Saj ste mi vendar rekli, da ste našli vrata zaklenjena in zapahnjena.

— Seveda, gospod doktor. Vrata so bila zaklenjena kakor sem jih pustil zvečer. Menda hočete reči, kako more zlesti dama skozi ključavnico? Razumem to, gospod doktor. Radi bi vedeli, kako je to storila? Copernicia, vam pravim in tako sodite menda tudi vi. Toda jaz sem slišal nekaj o izvoščku.

— Tudi jaz, — sem dejal. Ali se spominjate redarja, s katerim sva ponoči govorila?

— Seveda, dali ste mu srebrnik. Tristo vragov, dobro se ga spominjam, gospod doktor.

— Prav. Danes je bil pri meni in mi

je povedal, da je videl pozno ponoči izvoščka, ki se je ustavil pred hišo št. 19, potem je pa oddiral v mežlo. Kdo ve, kako se je to zgodilo. Gotovo pa je, da se je vojvodinja odpeljala s tem izvoščkom.

— Čisto prav, gospod doktor! To je bila vojvodinja ali pa kaka druga ženska. Nekaj moj prijatelj, ki je zaposlen na železnici in mora ob pol štirih na delo, stanuje na daleč gori na Pontifex Square v zadnji hiši, je videl lavi, kako sta dva moža nesla v kočijo neko žensko in čim sta ga opazila, sta pogrnala konja v dir. On pravi, da se je to zgodilo pred hišo št. 19. Toda kakor pravite, bi niti mezinca ne mogli vtakniti skozi ključavnico kaj šele, da bi zlezla skozi njo vojvodinja. Zato vam pravim, da so to copernicie.

Tisti hip se je začel zgoraj glas, v katerem sem takoj spoznal glas zidarjeve žene.

— Ali ste vi, gospod doktor?

— Da, — sem odgovoril.

6 MESEČNO JAMSTVO

dajemo za našo obutev z
vulkaniziranimi „ELASTIK“ podplati

Visoki:

VRSTA 3967-60798

DIN 269'-



VRSTA 4937-40092

DIN 269'-

ki so s svojo
trainostjo nenadomestljivi!

Jamčijo udobnost

vsem, ki ves dan hodijo, so nepremočljivi in s tem čuvajo zdravje.

Temu izdelku smo posvetili posebno pozornost.
CENA OSTANE ISTA — a trainost trojna!

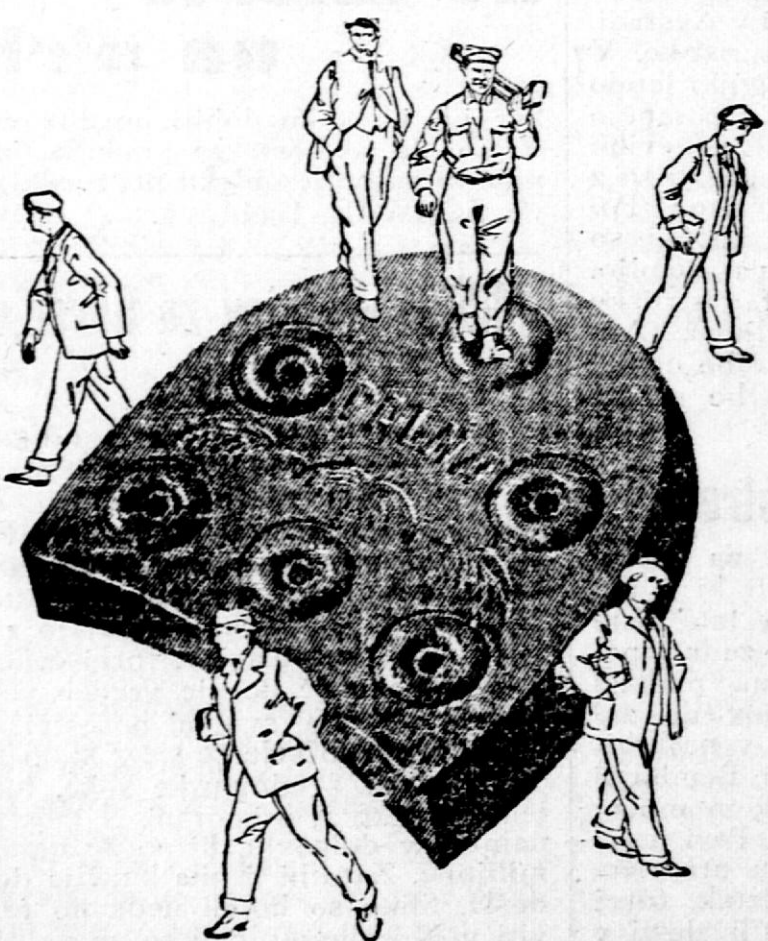
MARIBOR

Aleksandrova c. 7

Palma

LJUBLJANA

Prešernova ul. 7



Liudje, ki radi nosijo

PALMA

kaučuk pete.

Prednosti:

Cenejša in trajnejša so kakor iz usnja, ugodna hoja, ki vam ohranja živce

Eksistenca za dame

S tiskarno šablonov lahko trgovci svoj poslovni promet dvignejo kar najboljše. Moderna tiskarna (predtiskarija) sestoji iz 24 srajc, 3 pregrinjala za vozike, 6 kombinež, 6 svetlenih blazin, 6 miljejev, 4 garniture za stole, 6 pričekov, 10 pričekov za omare, 12 posteljnih blazin, 6 brisač, 12 za oblačila, 12 lesenih modelov, 1 pregrinjalo za posteljo, 3 za ščetke, 3 ABC serije, 1 brisalka, 1 blazina za barve, 1 „Spritzer“ garnitura, 15 za tase, 3 pričke za nizke stolce, 6 vitraž, 6 kuharic, 6 tekačev, 10 girland, 12 močivov, 10 kuhinjskih čipk, 12 blazin za divane, 12 robcev, 6 napisov, 1 stor, 1 postelino pregrinjalo, 1 zastor, 4 glavničke, 100 raznih imen, 30 raznih vzorcev, pol kg barv. — Vse to pošljemo franco po povzetju za 2000 Din — Blago, ki eventualno ne bi ugalajlo, zamenjamo. — Samuel Leopold Senta XIII, Bačka, moderna tiskarna šablona za ručne radove. 586

Orehova jedrca

in orehe — lepa, poceni
M. Gersak & Co., Prečna ulica 4
(leži, 232)

DRUŽBA „ILIRIJA“

Premog, drva, koks

glinje — Dunajska cesta 40
poleg IV Zakotnika — Tel.
2820. 108/L

Pesek vseh vrst

za zidanje, posipanje dvorišč, za beton, gramoz, kugle — po najbolj kulantnih cenah postavimo na mesto ali prodamo na licu mesta. Jaka se nahaja nasproti nove cerkve v Šiški — Pojasnila in naročila: Franc Zajec, Zgornja Šiška. 583

Stanovanje dveh sob

s kuhinjo in pritliklinami išče mlad zakonski par brez otrok v novi ali stari hiši. Vselitev lahko takoj event. udi pozneje. — Ponudbe pod „Stanovanja/619“ na upravo „SL. Nar.“.

Blagajničarka

z večletno prakso zanesljiva moč — išče službo v večjem podjetju, izurjena tudi v vseh pisarniških delih — Ponudbe pod Blagajničarka/590, na upr. „Slov. Naroda“.

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, zračno in z električno razsvetljavo v središču mesta — išče gospa za takoj ali s 1. majem. — Ponudbe pod „Svetla soba/617“ na upravo „Slov. Naroda“.

Tovarniško poslopje

(večje) z vodno močjo ali otvodi — kupim — Ponudbe z navedbo cene in kraja pod „Tovarniško poslopje/616“ na upravo „SL. Naroda“.

Nakup zlata, srebra,

platina, bakra, medenine, cinka itd. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII. 48/T

Vilo ali hišo

s 3 ali več stanovanji v Ljubljani — kupim proti takojšnjemu plačilu — Posredovalci izključeni. — Ponudbe z navedbo cene na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „Dobro ohranjena/621“.

Hišni posestniki!

Ce hočete imeti lepe vrtove in dvorišča, posipajte jih z belim dolomitnim peskom, ki vam ga dostavi na dom K. VODNIK, Podutik, Ljubljana VII. — Na ročilo sprejema tudi „Jeklo“, Ljubljana, Stari trg.

Ni zdravja brez dobre prebave!

Ali čutite pritisk in napetost v želodcu po jedi, kiseli okus v ustih? Ali trpite na zaprtosti, omotičnosti in pomanjkanju spanja? Ali vas muči glavobol, bolečine v želodcu in dimljah? Ali imate izpuščaje, mozolje, na stali zaradi slabe prebave? — Priporočamo se tudi vi, da preizkušena zdravilna specialiteta „FIGOL“ eliksir ureja prebavo in vam vrača zdravje. „FIGOL“ se dobiva po vseh lekarnah, izdeluje ga pa in razpošilja po pošti s povzetjem z navodilom vred lekarna dr. Z. SEMELIC, Dubrovnik 2.

Izvirni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami 245 Din. Ena steklenica z omotom in poštino 40.— Din.

!! Znižane cene — Cene znižane !!

Velika izbira: zepnih robcev, rokavic, NOGAVIC FLOR in VOLNENIH, triko perila za dame in gospode, Srajce, ovratnike, kravate, DIŠEČA MILA. — Kompletna potrebščina za šivilje, kroje, čevljarje in tapetnike. — Vezenin in čipke.

Josip Petelinc, Ljubljana

ob blizu Prešernovega spomenika (ob vodi).

Delejte si zalogo in se hoste prepričajte!

6-1